

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE privind

participarea Romaniei la procesul decizional din cadrul Uniunii Europene si indeplinirea obligatiilor Romaniei fata de Uniunea Europeana

Odata cu dobandirea statutului de Stat Membru al Uniunii Europene, Romania va participa de drept si de fapt la procesul de decizie comunitar. Pe plan intern, din punct de vedere politico-administrativ, aceasta impune, in principal, **stabilirea relatiei dintre Guvern si Parlament in ceea ce priveste formularea pozitiei Romaniei in negocierele europene, verificarea principiului subsidiaritatii, transpunerea normelor comunitare in dreptul intern si aplicarea acestora.**

Atat experienta Romaniei in perioada de preaderare, rezultata din armonizarea legislativa cat si experienta altor state arata ca o parte importanta din activitatea Parlamentului – de regula peste jumatate- o constituie afacerile europene.

Acordarea unui mandat negociatorilor, care reprezintă Executivul la negocierile din cadrul Consiliului Uniunii Europene, constituie o componentă fundamentală a sistemului politic decizional intern.

Precizarea obligatiilor si drepturilor reciproce dintre Guvern si Parlament, in aceasta privinta, nu este si nu poate fi reglementata de legislatia existenta , cu toate ca Executivul, Camera Deputatilor si Senatul includ structuri administrative, responsabilitati si functii legate de afacerile europene pentru fiecare din aceste institutii in parte: Hotarirea Guvernului nr. 425 din 2005 privind modificarea si completarea Hotaririi Guvernului nr. 100/2004 privind organizarea si functionarea Ministerului Afacerilor Externe stabileste, la art. 1, ca ministerul “reprezinta punctul de contact al Uniunii Europene in Romania”, iar cele doua Camere si-au modificat recent (noiembrie 2006) structura aparatului administrative, inclusiv prin nominalizarea Comisiei Parlamentului Romaniei pentru Afaceri Europene ca o comisie permanenta prin transformarea Comisiei Parlamentului Romaniei pentru Integritate Europeana care functiona inca din 1995.

Avind in vedere rolul determinant al reprezentantilor Guvernului in promovarea intereselor Romaniei in procesul european de negociere, controlul pozitiei acestuia este absolut necesar pentru a asigura raspunderea fata de cetateni. Acest control politic, prin mandat acordat de Parlament, trebuie detaliat si stabilit prin lege, in ceea ce priveste organizarea sa, principiul constitutional al separarii puterilor in stat nepermitind stabilirea de obligatii administrative pe cale unilaterala (de catre Parlament pentru Guvern sau invers).

In plus, unele obligatii de natura termenelor de decizie si de informare reciproca, a raspunderii in cadrul participarii Romaniei la procesul de decizie european, nu pot fi reglementate

exclusiv pe calea normelor interne ale Parlamentului si Executivului, deoarece implica fara echivoc co-ordonare permanenta, organizata si stricta a administratiilor apartinand a 2 puteri separate in stat.

Organizarea cat mai eficienta a formarii pozitiei Romaniei in procesul de decizie european este de dorit si avind in vedere programul de lucru complex si foarte incarcat al Consiliului Uniunii Europene, in urma tendintei de largire a competentelor Uniunii.

Statele Membre doresc insa, fara exceptie, ca aceasta extindere a ariei decizionale a Uniunii sa se realizeze in conditiile cresterii transparentei, reducerii deficitului democratic al Uniunii si considerarii tot mai atente a principiului subsidiaritatii.

Principiul subsidiaritatii arata ca deciziile trebuie luate cat mai aproape de cetateni. Acesta este definit in art. I-9-3 al Tratatului ce stabileste o Constitutie pentru Europa:

"Sub principiul subsidiaritatii, in acele domenii unde Uniunea nu detine competenta exclusiva, aceasta trebuie sa actioneze numai daca si numai in masura in care obiectivele actiunii propse nu pot fi atinse in masura suficienta de catre Statele Membre [...]"

Prin urmare, principiul subsidiaritatii are un caracter politic substantial, presupune evaluarea institutiilor in sens larg, astfel incit si verificarea respectarii sale este, esential dar nu exclusiv, de natura politica.

Verificarea respectarii principiului subsidiaritatii, cu toate ca este in sarcina Parlamentului, impune totusi o relatie formalizata cu Executivul pentru formarea unei opinii informate si armonizate asupra unora dintre proiectele normative din programul de lucru al Comisiei Europene. In acest sens, ca si in cazul mandatului pentru Guvern in negocieri, obligatiile si drepturile reciproce intre Guvern si Parlament nu pot fi stabilite pe calea aplicarii legilor existente.

Deciziile luate la nivelul Uniunii Europene, fie in cadrul competentei sale exclusive fie in urma respectarii principiului subsidiaritatii, necesita in marea majoritate a cazurilor transpunerea in dreptul intern al Romaniei.

Activitatea de transpunere in dreptul intern a normelor europene este departe de a fi o actiune de traducere si copiere a textelor- ea impune verificari atente ale coerentei cu celalte norme ce formeaza sistemul de drept intern, determinarea clara a nivelelor normative pentru transpunere (lege, hotarare de guvern etc.), precum si urmarirea modului in care Executivul aduce la indeplinire sarcinile normative si de aplicare ce-i revin (conform acquis-ului comunitar).

In monitorizarea transpunerii si aplicarii, volumul de date si informatii, atat de natura juridica (proiecte de Directive Eruopene si acquis-ul comunitar) cat si de natura programatica si strategica (Planuri de Lucru ale Comisiei, Comunicari etc.) este extrem de mare (Comisia Europeană emite anual în jur de 1100 documente, dintre care 70% sunt propuneri legislative; spre exemplu, in Cazul Finlandei, Parlamentul – "Eduskunta" primește în jur de 200), ceea ce

face **obligatorie** **existenta unui sistem informatic** puternic, securizat, de incredere si usor de exploatat.

In plus, sistemele informatice ale Guvernului si Parlamentului trebuie sa fie interoperabile si compatibile. Aceste conditii pot fi cel mai simplu indeplinite prin impunerea prin lege. Spre exemplu, Finlanda se numără printre statele membre care dispun de baze de date specializate, atât la nivelul Guvernului (EUTORI) cât și al Parlamentului (VEPS).

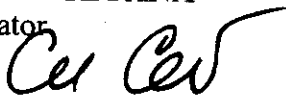
Documentele primite de la Uniunea Europeana prezinta grade diferite de impact socio-economic, precum si de valoare juridica, ceea ce impune si o considerare a lor deosebita, diferentiata in procesul de dezbateri parlamentara.

Impartirea pe categorii de importanta a documentelor europene, ca urmare a stabilirii categoriilor si criteriilor de impartire prin lege conduce la clarificarea, stabilitatea si acceptarea unor proceduri adaptate, diferite, avand drept consecinta cresterea eficientei formarii opiniei parlamentare.

In considerarea unor avantaje similare celor expuse mai sus, marea majoritate a Statelor Membre au apelat la calea reglementarii prin lege a gestionarii afacerilor europene, unele chiar prin prevederi exprese in Constitutie (Franta- art. 88-4 din Constitutie stabileste obligatia Guvernului de a trimite oficial Parlamentului propunerile de act comunitare, in anumite conditii), altele prin legi speciale ale afacerilor europene (Italia, Irlanda, Polonia - Legea din 11 martie 2004) sau prin legea de organizare a Guvernului (Lituania- Legea No I-464/1994 amendata prin Legea No X-198/2005).

Initiatori,

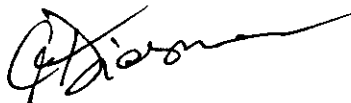
Mircea GEOANA
Senator

Vasile DANCU
Senator

Cristian DIACONESCU
Senator

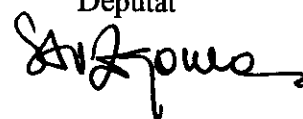
Viorel HREBENCIUC
Deputat

Vasile PUSCAS
Deputat

Valeriu ZGONEA
Deputat

Titus CORLATEAN
Deputat

